

Usnesení Městského soudu v Praze ze dne 24.10.2002, sp. zn. 29 Co 329/2002, ECLI:CZ:MSPH:2002:29.CO.329.2002.1

Číslo: 57/2004

Právní věta: Povinnému rodiči nelze uložit, aby platil část výživného nezletilého dítěte, která představuje tvorbu úspor (§ 85a odst. 2 zák. o rod.), na účet, s nímž by mohli nakládat oba rodiče nezletilého.

Soud: Městský soud v Praze

Datum rozhodnutí: 24.10.2002

Spisová značka: 29 Co 329/2002

Číslo rozhodnutí: 57

Číslo sešitu: 6

Typ rozhodnutí: Usnesení

Hesla: Výživné

Předpisy: § 85a odst. 2 zák. o rod.

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Rozsudkem O b v o d n í h o s o u d u pro Prahu 4 ze dne 3. 6. 2002 byla vyživovací povinnost otce k nezletilému T. (dále jen nezletilý) od 1. 9. 2001 zvýšena na částku 6500 Kč měsíčně a bylo jím rozhodnuto, že 4000 Kč ze zmíněné částky je otec povinen platit vždy do každého patnáctého dne v měsíci předem k rukám matky a částku 2500 Kč měsíčně je otec povinen platit do každého patnáctého dne v měsíci na termínovaný účet, k němuž budou mít dispoziční právo pouze oba rodiče společně. Soud prvního stupně takto zvýšil vyživovací povinnost otce stanovenou rozsudkem téhož soudu ze dne 18. 3. 1999, ve spojení s rozsudkem Městského soudu v Praze ze dne 28. 6. 1999, částkou 5500 Kč měsíčně, z níž otec platil rovněž částku 2500 Kč měsíčně na termínovaný účet, rozhodl o výši nedoplatku na zvýšeném výživném a o způsobu, kterým otec tento nedoplatek zaplatí, a konečně rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení. Vycházel přitom ze zjištění, že zejména s ohledem na nárůst odůvodněných potřeb nezletilého jsou dány podmínky pro zvýšení výživného, a to o částku 1000 Kč, která odpovídá jak potřebám nezletilého, tak výdělkem otce a tomu, že matka začala pracovat. Vyjádřil rovněž názor, že rozdělení plateb výživného má svůj účel, když otec nezletilého podniká, jeho finanční situace v budoucnu je nejistá a složená finanční částka představuje pro nezletilého do budoucna jistotu, odůvodnil výrok o nedoplatku vzniklém zvýšením výživného a odůvodnil též výrok o náhradě nákladů řízení poukazem na ustanovení § 146 odst. 1 písm. a) o. s. ř.

Proti tomuto rozsudku podala matka odvolání, ve kterém namítala, že současná podoba účtu, na který je skládána část výživného, neumožňuje dispozici s tímto účtem jen společně oběma rodičům,

jak stanoví napadený rozsudek, takže nemá a nebude mít v podstatě možnost finanční prostředky na účtu složené pro nezletilého používat. Navrhla, aby změnou napadeného rozsudku bylo rozhodnuto tak, že otec je povinen platit k jejím rukám celou částku 6500 Kč vždy do každého patnáctého dne v měsíci předem.

Otec vyvracel důvody odvolání matky a navrhl, aby rozsudek soudu prvního stupně byl potvrzen. Kolizní opatrovník ve shodě s matkou navrhl, aby rozsudek soudu prvního stupně byl změněn tak, že otec je povinen platit k rukám matky vždy do každého patnáctého dne v měsíci předem celou částku 6500 Kč.

M ě s t s k ý s o u d v Praze projednal věc podle § 212 písm. a) o. s. ř., přezkoumal napadený rozsudek soudu prvního stupně (§ 212a odst. 1 o. s. ř.) a shledal, že nejsou dány předpoklady ani pro jeho potvrzení, ani pro jeho případnou změnu (§ 221 odst. 1 o. s. ř.). Proto rozsudek soudu prvního stupně zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Z odůvodnění:

Soud prvního stupně v daném případě (ostatně i podle obsahu přednesů samotných rodičů) správně a úplně zjistil skutkový stav věci, pokud jde o zjištění, která jsou rozhodná pro posouzení, zda došlo ke změně poměrů odůvodňující zvýšení výživného, a v podstatě správně rozhodl, i pokud jde o výši výživného. Z ustanovení § 85a odst. 2 zák. o rod. plyne, že zakotvuje možnost určit výši výživného nadstandardní, takovou, která zajistí v budoucnu zvýšené potřeby nezletilého zejména v souvislosti s jeho vzděláním, ale např. též bydlením apod., ale zároveň bude též znamenat, v případě tvorby úspor, určitou jistotu pro případ zhoršení finanční situace povinného rodiče (blíže viz např. publikace Zákon o rodině a předpisy související, 3. podstatně přepracované a doplněné vydání, Linde Praha, a. s.). To vše znamená, že pokud je část výživného ukládána a tvoří úspory, musí se na jedné straně jednat skutečně o úspory, tj. o finanční částku představující rezervu, která má být v zásadě spotřebována v budoucnosti, přičemž ovšem na druhé straně není možné trvat na tom, aby oprávněný rodič, pro případ náhlých výkyvů v běžných výdajích na potřeby nezletilého, neměl možnost určitou část úspor vybrat a na zmíněné výjimečné potřeby ji nepoužít. Zmíněným zásadám ovšem výrok o zvýšení výživného obsažený v napadeném rozsudku soudu prvního stupně plně neodpovídá, a to s ohledem na tvrzení matky obsažená v odvolání ani v poměru částky určené na krytí běžných potřeb nezletilého k částce určené na tvorbu úspor, ani v tom, za jakých podmínek lze s úsporami disponovat. Současná formulace výroku o splatnosti části výživného na termínovaný účet, k němuž budou mít dispoziční právo „pouze oba rodiče společně“, znamená, odhlédne-li odvolací soud od skutečnosti, že prostředky jsou v současné době skládány na účet, který zmíněné části výroku rozsudku soudu prvního stupně ani neodpovídá (viz zpráva banky), že povinný rodič může neodůvodněně blokovat snahu oprávněného rodiče použít uložené finanční prostředky v souladu s tím, co bylo o jejich možném použití výše uvedeno.

Pokud by odvolací soud zmíněná pochybení soudu prvního stupně sám odstranil, odňal by účastníkům možnost přezkumu svého rozhodnutí a překročil by meze funkční působnosti odvolacího soudu vymezené ustanovením § 213 odst. 2 o. s. ř. Odvolacímu soudu proto nezbylo, než napadený rozsudek soudu prvního stupně zrušit a věc tomuto soudu vrátit k dalšímu řízení, ve kterém tento soud posoudí věc z výše uvedených hledisek, řízení případně doplní, znovu o návrhu matky na zvýšení výživného rozhodne, přičemž bude pečlivě formulovat výrok, týkající se povinnosti otce ukládat část výživného (jejíž výši znovu posoudí) na účet u banky, a rozhodne též o všech nákladech řízení (§ 224 odst. 3 o. s. ř.).